

Latweeschu Nwises.

Nr. 22.

Zettortdeenâ 1. Jubli.

1854.

Druckts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Karra-sinna.

Calenderi atkal us laupischenu nahkuschî mihlas Kursemmites ohstâ! 7tâ Zuhni deenâ 2 karra-kuggi atbraukuschî pee Wentspils ohsta un pawehlejuschi lai tik tuhda! dohdoht tohs kuggus, jo gan labbi sinnoht zil, un kahdi kuggi teem effoht, ja ne, tad ar bombehm schaudami to pilsehtinu nodedsinaschoht. Pilshehtneeki atbildejuschi, ka itt ne kahds Kreewu kuggis të ne effoht, un tiffai 3 masi prezzes kuggi jaw senn effoht pa Wentes uppi kahdas 5 juhdses us angachu gabjuschi, nespehoht teem tohs doht. Tad nu pehz pufsdeenâs Calenderi ar 8 laiwahm no jubras eenahkuschî ohstâ un pa Wentes uppi braukuschî us angachu lihds Sarkaras muischas rohbescheem kuggas melledami kâ kurts sunni salku, bet ne kahdas pehdas usgabjuschi, greefuschees atpakkal, peegabjuschi pee saweem kuggeem, un dewuschees pa juhru probjam. Scho reisi laupitaju puhlinisch par welti bijis.

13tâ Zuhni d. leels Calenderu karra-kuggu spehts, kahdi 30 stalti milsu wibri, dewuschees us Kronstattes puffs, un kahdas 80 werstes no Kronstattes redseti. 11tâ Zuhni jaw dauds tuwaki bijuschî, bet lihds schim wehl ne ko naw darrijuschî. Ta naw maia Wentspils ohstina, fur tik tuhda! kâ brammanni warr street wirfâ. Kur Kreewi schauj wettim tur jaw mannijuschî, ka tik labbi ne eet wifs. Dürdeset tuhda!, ka teesa gan; jo 9tâ Zuhni d. 2 karra-kuggi ikkatrai ar 48 warreneem leeleem-gabbaleem un weens masaks karra-kuggis schaudami peebraukuschî pee ta krepofia Alantes fallâ. (Mekle nu lant-

kahetê to salko fallu kâs stary Binnu un Sweedru semmes, ne zil tablu no Stokolmes pilsehta, tur fur ta Botnika jubras sakahs). Kreewi apzeetinâtâ kaferme schahwuschî prettim. Pa tam 4 leeli-gabbali un 2 roh-tes jehgeru ar struppahm plintehm, kâs tablu schauj, ustaisijuschees pee juhymallas, tik brangi schahwuschî, ka weenam dampkuggim leelo uhdens ritteni noschahwuschî. Nu tee kuggi atstahjuschi to krepofiu un dewuschees us teem leeleem-gabbaleem un saldateem juhymallâ. Tê nu schahwuschees lihds wakkaram-pulstien Snôs un ar leeli-gabbaleem tik tad gabjuschi probjam, kad Calenderi to walli kâs to leelu-gabbalu preekschâ bijis pawissam saskahwuschî, bet tee jehgeri schur tur paslehpuschees, turrejuschees tâ, ka kuggi atkal gabjuschi, us to krepofiu. Genaidneeki schahwuschî no tahlenes ar 120 mahrzinu smaggahm bombehm, un 68 ir ar 96 mahrzineem smaggahm lohdehm, us 1 tuhstots affu tahlumâ kad tee pehz nahkuschî tuwaki, gribbedami muheds zaurumu eeschaut, tad palkawneeks Bodisko ar farkani nodedsinatahm lohdehm sahjis schaut, un ar tahm weenu kuggi eededsinajis. Ohtram kuggim ar lohdi noschahwis to waldischanas irkli (waldanaju) un nu Calendereem pulstien 2 rihtâ bij ja-eet probjam, 9 stundas tâ welti ispuhlejuschees un labbi, labbi sadraggati. Par teem leeleem duymeem ne warreja redseht zil to Calenderu noschauti, un zil tee wehl dabbujuschî par mahzibu. No leelu-gabbalu saldateem ne weens naw noschauts bet 12 saldati saskauti. Krepofie irr noschauti: daktera kungs, weens karra teesas kungs

un 2 saldati, faszanti 3 saldati. — Kahdi 10 wirsneeki wahrdi tohp peeminneti, kas par leeku brangi turrejusches. Ja gribbat wahrdus sinnaht, tad ir tohs warru teift, bet ko tad libds tohs wahrdu sinnaht, jo to zilweku ne pasihsi.

No mellas jubras dsird, ka kahds dsimmiš Greeferu zilweks wahrda Pozia itt teizamu darbu padarrijs. Pee mellas jubras, pee Kaukasus kalneem (metle tahs lantfahrte) irr maj krepostis, fur kahdi 600 Kreewu saldati bijusch, bet ne warrejusch, fur palitt, tadeht ka leels Escherkefferu pulks to pilsehtianu spaidijusch, un arri Entendera fuggi taisijusches nahst to panemt. Tad nu schis ar sawu prezes fuggi itt drohschi peebrauzis bes kahdas ..alfas un pawehleschanas un 20ta Merz deena pehz pufsdeenas sahkdams libds pufsnahts tohs saldatus un kerra - leetas pahzrehlis un sawa fuggi usnehmis. Pa tam eenaidneeki to kreposti ar surmi gribbejusch, panemt, bet tee 33 saldati un 3 wirsneeki, kas tee beidsamee tur palittusch, schahwusch, ar wisseem leeleem-gabbaleem un eededsinajusch, wissus nammus un tohs pulwera gangus appaksch mubreem (Mihne) un tad arri strehijusch, fuggi. Un wiss krepostis ar breefmigu sprahgschanu gaisa strehjis un ischlibdis ka eenaidneeki isbihjusches mukkusch, prohjam. Ta nu schis gobda wihrs Pozia isglahbis ne ween 606 Kreewu kerra wihrus bet arri tahs basnizas leetas, 2 itt leelus leelus-gabbalus un dauds plintes, pulwera un lohdes. Par to Keisers tam dahwinajis par pateizibu to swehtu Wladimira gobda krusu. S — z.

No Selgawas.

Wehl kahda siana jums jadohd, kas manneem mihleem Patweescheem buhs par preeku un gohdu. — Sawu grahmation beidsis rakstihst, kas jums isstahstih, ka ta lantfahrte prohtama, un kahdas walstis, kahdi tee lau-

dis, tee augli un ta dsihwe tannis semmes kas lantfahrte usshmetas, un no darba preekuffis, gahju atpubstees un isstattitees leela Selgawas kummediau namma. Tur patš leelais pijolu-meisteris Wellera kungs spehsteja skunstigu musihka us pijobleem, ka parleeku brangi skanneja. Pats arri druzin ar pijoli un musihki sinnadamees, prassischu: kas jubru brango pijoli taisijis? Kungs atbild: Ne tizeseet; bet to irr taisijis kahds Kursemmes Patweets, no Leel-Esseres muischas! Tad nu ar leelu preeku to dsirdejis, apstatijohs zaur zaurim, un irr teizama gan. Ta wihra wahrdu, un woi tas wehl dsihws jeb mirris, ne warreju dabbuht sinnaht. Lai nu kahds smahd muhsu Patweeschus — tad jaw wehl labbaki sinnaschu to kluffinaht. S — z.

No Odeffas pilfata.

Kad nu muhsu Awises Nr. 19 lassiam, ka eenaidneeku rohkas irr to gresnu Odeffas pilfatu tai 10ta April aisnehmuskas — tad tak dasch kahrohs arri ko waitak no schi pilfata sinnaht; tadeht es nu te lassitajam daschas sinnas — zil es warrejis sadabbuht — dohschu lassihst.

Odeffa pilfats irr pee melnas jubras tai 1792tra gadda itt tutscha weeta zelts, un irr taggad tas leelakais stary dands andelis pilfateem Kreewusemmes, kas libds 80 tuchst. eedshwotajus skaita, un irr eeksch leeluma Ribgai blakkam stahdams; bet eeksch lautuma irr Odeffa pahrafa; un tak bija ta weeta, fur taggad Odeffa stahw preeksch wehl 40 gaddeem tutscha, un kluffa; bet taggad, kad tu tur no-eetu, tu redsetu baggatu, gresnu pilfatu, kas ar dauds semmehm leelu andelt par uhdeni wedd.

Odeffa irr dauds gresni un statti nammi un arri dauds leelas pillis.*) Ta stat-

*) Odeffa atrohnaht arri dauds tohti leeli un gresni magahnes nammi, fur labbiba teel uoglabbata.

lakas irr: General Subernatara Grahwa tunga Woronzowa un obtra ta Grahwa Narischkina ville.

Wiss pilfats effoht jauki ar lohti plat-
tahm eelahm pee juhrmallas taifihst, ta ka
daschas eelas tit taifnas effoht, ka 4 lihds
5 werstehm warroht zaur wisseem Porstat-
teem teescham ween redseht un braukt. No
juhras puffes tas pilfats ar sawu leelu dahr-
su un saweem rinda stahditeem kohkeem gar-
gan driht wissahm eelahm — dikti jauki is-
stattotees un katru firdi eepreezinajoht.

Odeffa wedd leelu leelo andeli wiss-
wairak ar Itahljas walsti, Englanti, Gree-
kereem, Sprantscheem un Turkeem un tad
arri ar zittahm tautahm; un taf eenaidneeku
rohkas ne kaunejabs wis scho tahdu meera,
newainiba buhdamu pilfatu ar saweem disch-
gabbateem aistahrt, kas winneem pascheem
daschu labhmu darrijs, un daschas prezzes
dewis.

Tahds dahrgs bruggis ka Odeffa, gan
ne weena zitta pilfata ne buhs; jo tamdeht
ka tuffnessi tas zelts, kur ne kahdi almini
nam, irr wissi schee bruggejami almini no
Itahljas un no Maltras fallas ar lug-
geem westi, kas sinnamis leelu naudas gab-
balu makfa. Dands eelas arri effoht no
Maltras fallas tschetrn stuhru amineem
bruggeti, kas kohshi ka flintsklajums isstat-
totees. Odeffa tu atraddisi laudis no wis-
sahm tautahm, un tu dsirdesi us winnas e-
elahm wissadas wallodas runnajam, ka: Kree-
wiski, Enlisti, Itahliski, Bahziski, Schihdiski,
Tatariski, Pohlisti, Turtiski, Greekeriski, Bul-
gariski, Arneniski, Moldawiski, Ungariski,
Spranziski, Sweediski, Spahniski x. — bet
tahs grunis wallodas, kas wisswairak runna-
tas teef, irr: Kreewiski un Italjeneriski.

E. F. S.

Krokodils.

Kas warren leelus firsalkuschus grihb re-
dseht, tam buhs Awrikas, Asias jeb Ameri-
kas-semmi apmekleht.

Tee leelakee un nifnakee firsalkushi irr tee
krokodili. Kad weens no scheem ittin leels
irraid, tad winsch turr 20 lihds 30 pehdas
garruma. Tas gan sayrohtams ka tahds
raddijums breefmigs istahdabs un ka wis-
seem no winna bailes jaturr.

Krokodila ahda irr us muggura bruhna
jeb melna ar raibumeem, ay wehderu dsel-
tena. Us mugguras winnam irr zeeti swihni,
zaur kurreem ne buht ne warr schaut zauri;
bet wehdera ahda mihfsia. Katra schohke
winnam 50 spizzi sohbi atrohnabs. Aste is-
taifa puffi no winna garruma un ar scho
winsch fuggus un laiwes apweesch un zil-
wekam ar weenu sitteenu dschwibn atneem.
Winsch dschwwo tiklabb wira semmes ka arri
uhdeni, bet wisswairak winsch uhdeni sawu
mahjokli turr. Tee leelakee atrohnabs Awri-
ka, Egiptes semme, eelsch Nil-uppes. — Kro-
kodila ehdeens irr: wissadas swis, mafi un
leeli lohpi, zilweku-behri un arri zilwefi.
Winsch ar sibbina-ahtrumu freij sawam lau-
pijumam pakkal bet ne warr ahtri apgreestees.
Tapehz warr no winna naggeem zaur libku-
mu-taifschanu eelsch streeschanas walka tift.
Winna mahtite isdehj lihds 100 pantus, no
sohsu-pantu-keeluma, cekassa wianus smittis un
saule schohs isperrina. Bet dauds no teem
tohp preelsch isperrinafchanas-laika, no wee-
nas stakfas egiptes-schurku aprihti. Arri zil-
wefi wianus usmelle un ispohsta jeb apchd.
Kad wehl, bes scheem firsalkscheem us
semmes un uhdeni, arridsan gaisa firsalkshi
atrohnabs, prohti tahdi, kas ar spahrneem
freij, to gan dasch ne grihbabs tizzeht. Bet
kad kahds sohbugals stahsa no puhkeem, kas
us augstahm flinta falneem un eelsch ispoh-
sttahm, wezzahm pillim mahjo, ugguni splau-
dami pa gaisu liddinajabs, allas uhdeni giv-

tigu pataisa, jahjeju ar firgu, peescheem un paktaweem norij, — tad tam jaw ahtraki tohy tizzehts, jo winna plahpashana klaustajeem eedsenn bailibu wiffas meefas no galwas lihds kahju gallam,

Bet pee wiffa ta, tas tomehr taisniba irraid, ka Asta un zittas pasaules daktas wehl kirsalkshi atrohnahs, kurri 1½ (pussohtru) pehdu garri irraid, eeksch kohkeem dsihwo un ar ahdu-spahrneem kas winneem katra puffe (sahnos) ka ffsnu-spahrneem isauguschi, leelus lehzeenus pa gaisu taifa un eeksch mescha no weena kohka lihds ohtram ittin weegli aisskreet warr. Zitteem no winneem irr diwas, zitteem tshetras kahjas; winni ne darra nekahdu shahdi un pahreek, ka zitti mafaki kirsalkshi, no tukkaineem. Zittu negantu puhku Astas semme newaid; bet siary zilwekeem, atrohnahs gan tahdi kas weens ohtru labhpracht zaur-urbt jeb nogiptekt wehletohs, kas bes kahdas leelas jeb arri kahdas wainas dehl eenihst, klausch, winnu negantigi apmello un negantu un giptigu wallodu pahrt winnu islaisch, — un tahdi gan par puhkeem fauzami.

Ch. Pelling.

Smeeklu-stahsts.

Preeksch seemas = swehtkeem brauzam ar faru draugu N. kahdu draugu apmekleht. Re tahl no T. buhdami mans draugs N. prassa masu sehnu kas pee frohga shaw: Woi wehl

tahlu lihds T.? Sehns: 3 werstes. — N. Jit garras tad tahs werstes irr? Sehns Brauzat, tad redseekt! — Gudra atbilde.
B. U.

Arrajs un kalps.

(Kreiwu pasazzina.)

Kad muhsu galwai breefma draud
Tad stipri luhdsam: „glahbi, glahbi!
Nahz, szeptawu scho rohka grahbi!“
Bet kad tas muhsu bailes saud,
Tad stipro glahbeju wehl rahjam
Un winnu wainojam
Ka tauni labham aismalfajam
Un to wehl isgahnam.

E. Kalps gahje lihds ar fainneetu
Pa wehlu waftaru
Zaur beesu meschu mahjas.
Nau, lahjis winneem prett' ees, zehlees kahjas.
Zitto, „wai!“ fainneeks eebrehzahs,
Zau swehes ar winnu aptampahs
Un sweede wihrinu, ta schiafst, gaxe semmi,
Ar mattos eezirte tam faru naggi kemmi.
Schim sohdu gallos diwehfele,
„Al glahb' man, Simfon, lihds to walddiht!“
Ta stipram kalpam usbrehze,
Kas, itt ka ohsol' kluzzi skaldiht,
Bij faru zir'wi pazehlis
Un lahjim pauru pahrzirtis.
Tad dakti swehram firbi eegrubde,
Ka issteepes tas nosprahge;
Nu lahzi nowehle no fainneeka
Pagihbuscha.
Schis atnemmahs un eefahf kalpu schtendeht:
„Woi ta tew peenahzahs to brangu ahdu bendeht?
Tu tolpatfch, lohps, kam duhri ta,
Ka kaschotam naw ahda geldiga?“

Hgnbrgr.

S i n n a.

4. neddelas, Subli mehnesi buhschu Dubbultos, pee Rihgas juhmallas. Kam lantkahrtes wajaga lai tadeht eet Rihga pee Minus Kunga, Kalku eela, jeb Jelgawa pee kaupmanna A. G. Neuland leelaja eela, Latweeschu basnizai teescham prettim. — Puhdsam firsnigi zeen. Awischu rakstitajus mums kahdas dahwanas preeksch Awischum afsuhtiht, lai truhkums ne us-eetu.
Schulz.

Drithw druffekt.

No juhrmallas-gubernements augstas waldbichanas puffes: Oberlehrer G. Blase, Jenfor.
No. 198.

Stabsti preeksch tahdeem, kas griibb baggati tapt.

I.

Latwa nauda un tatwa manta, lassitajs mihlais natw nekās zits ka sifliis un krukkiis (speekiis) us kurra tu schinni dsihtwiba stagadamā atspedees. Kad tu sawa zekka-gallā effi tizzis un istabā eij, tad tu sawu speeki noleez faktā. Kad mehš sawas dsihtwibas gallā tapsim, tad mehš sawu selta-jeb subrabasifli ar nolitsim faktā. Kahds Turku kehniensch, kas daudš prahtigaks bij, par daschu kristigu ziltweku preeksch sawas mirschanas pawehleja sawu mirstanu kreklu us kahrtis usspraustu pa pilsehtu apkahrt nest un isfaukt: „Ta irr wiissa manta, ko kehniensch lihds nems!!“ — Mehš neneeka-pasaulē ne effam eeneffuschi, tad irr sinnams, ka mehš neneeka ne isneffisim. Ziltweki irr daschadi. Daschs weenu-mehr streen pasaulē ar sifli rohtā, dascham ta newaijaga, un tahds teel arr us preekschu. Bet daudš irr, kas labpraht speeki nemm rohtā. Muh-fu eekschkiga ziltweka nekās ne pasihst labbaki, neka tas mihlais Deetwō. Wiinsch sinna labbi, woi mums tahda selta-woi subrabasifla waijaga jeb ne. Tadeht wiinsch dascheem bohhd tahbus speekus, dascheem leel eet bes teem. Bet kad mehš zekka-gallā nahtuschi, tad weenalga, woi mehš ar speeki jeb bes ta gahjuschi. Mums waijaga tiklai ta ihst a speeka un sifla, bes ta neweens newarr tikt us preekschu un tas irr Deetwa wahrds. Ar scho tu zauri tiksi wiissur un kahjas ne peedausifi.

P. II.

Tehwam no firbs pateizibu dewe, kas bija palih-dsejis wezzam tehnam schahdu gohda un preeka deeninu eeksch labklahschanas fadsihwoht? Ne, us to gan neweens ne dohmaht nedohmaja, jo patš wezzais lihds ar wiisseem zitteem ehde, dschre, danzoja un daschadi isehrmojahs tā un ko tik ween warreja fadohmatees. Kad nu tā gauru deenu un nakti bij isehrmojuschees, tad wiissi preeki liklahs apnihtami buht, un zitti snaude un aišmigge; ir patš wezzais bija sawā gulluma kambari eegahjis, sawu dschramu isgulleht. Bet zitti, kas wehl jautri bij, atkal kahbus jaunus stikkus isdohmaja. Ihpaschi wezz-tehwa meitas gribbeja wiinna preeku no jauna pawairoht; tapehž weena no tahm nehme sawu masu behrninu un ar zittu ismahzitu seewischku palihgu isgehrbe ka engeli ar spahrneem, un nolikke to us galbu preeksch wezztehwa gullama kambara durwiim un paschas atstahje, ka wezztehws drihs isnahkschoht un tad, engeli eeraugohht, no jauna preezigs palik-schoht. Bet tas tam Kungam nepatikke, ka tā to swehtumu smeeklā likke. Jo kad wezzais brihtiniu kawejahs, un tik drihs neisnahwe tā dohmaja, tad behrnisch eesahze pa galbu rahpt, nokritte pee semmes, un faklu nolause! Tē nu bija wiissam preekam us reiji gals. Wiissi weesi aišlihde kluffinam prohjam, ittin tā no pehrkona fabeedeti, bet mahte raudaja pehž sawa behrna un negribbejahs eepreezinajama. To mahzibu, lassitajs mihlais, gan patš drihs noprattisi no schi notikkuma, kas newaid tik-kai kahds stahstis ween, bet kas teescham tā arri notizzis! —

— i —

Preeks pahrwehrschahs par behdahm

W — s pilfatā wezš baggats wihrs sawā 50 gabbus dsintas deenā wiisseem saweem draungeem un kaimineem leelas gohda dsihres darrija. Ko dohmajeet, woi nu gan arri tam mihlam debbesu

Tā warr notikt gan.

Drihs jauni stohlmeisteri nehme sawu zekku us kahdu zeemu, kur patlabban stohlmeisteru waijadseja. Nahtuschi pee kahdas uppites, ne tahlu no zeema, kur laipina pahr ne bija, bet tomehr gribbejahs.

pahri kluht. Birmais labbu gabbalu atkahpees, tab fanehmis johni, gribbedams pahrehtt ka buks pahre fehtu, bet tas lehzeens ne sneedse tik tahlu, ka bija nosihmejis, kritte appakal uppè, fur zaur zaurim flapjsch un nokehijees ar dubleem un duhnahm, ka jau laudis falka, itt ka iwels idlihdè ahrà. Dhtris atraddis leelu afmini, ko tik iwihrs spehje nest, mette to uppes iwiddu, zerredams us to fatou pirimu lehzeenu taifihl un tab atkal us ohtru mallu, bet tas uhdenè un tee duhni bija to afmini tik glummu no sprizzejusti, ka kad lehze iwirfa, tuhdat noslihbeja, un bija tapat ka pirmajam jagahschahs uhdeni; kad iwihram ne bija swahrki iwis ka pihlu tehwiam, fur uhdenè norittinajahs, bet drehbes, tad gan flapjsch un nejantè pahre iwissu galtou palizziè, no uhdena istizziè ahrà detwahs iwihrs zil ween pirkstugalli spehje us tuwakaju mahjinu, pee krahsna schahwetees ka ne us azzì ne kustinaja. Treschais kahpe ittin drohschi ar weenu kahju uhdeni, labbi isplehteos ar ohtru kahju, sasneedse it laimigi mallu, kad nu weena kahja ween bija flapjumu dabbujuse, tad gan mas iwaijadscha ka ruhpetees, jo eedama atkal palikke drihs fausa. Bet kahbi iwihri, no ta pascha zeema, us kalna stahwedami, bija to lihgu it flaidri redsejuschi, kas scheem trim nabbadsineem tur notikke; un sahke tuhdat fatwa starpà weenu no scheem trim istwehletees. Tihsiè fazzija: »to pirmu mehè jau ne wehlesim; tas gribbehs fatwa ammatà arri tahs gruhtakas tweetas pahrehtt, tad mas ko padarrihs. Tschippa itt ahtri eesauzahs: »to ohtru mehè jau arri ne wehlesim; tas gribbehs allaschin setwi swabbatu darriht un us zitta ween palaiitees, un zaur tam pehz gallà neneeka buhs. Wezzais Pehschà dohscheles iwahku pazehlis, un labbu schnippi smalko nahsiè eetwilkdams fazzija ar fatou drebbedamu balfinu: »tas treschais, tas treschais tas jau irr muhsu iwihrs, tas ees teescham zauri, tahds jau irr tas derrigais. Kad nu sanahze pee wehleschanaos, tad arri par brihnumu trescho ween iwissi wehleja un arri peenehme scho; pehz taifnibas ta draudse dabbuja arridjan kreetnu skohlmeisteri.

A. Breede.

Kas ais durwim klausahs, tas tur dsird pats sawu faunu.

Tahds irr wahzeescheem fakkams-wahrdè Brihnumè gan ka tahdi, kas ar iwiffadeem grehkeembel ta ka apsmehrejuschees un apwasajuschees irr, iwahri schohs nu zitti laudis sinna jeb ne, ka tee iwistwai- rak tahdi irr, kas ais zittu zilweku durwim klausahs. Ta irr branga sihme pee ka dascha zilweka eckschupf- tawarr pasiht. Tahdi nabbagi laudis gan sinn, tota sinnama-sirds kas tohs norahj teem to falka, kahdi wiinni Deetwa preekschà irr; wiinni no Deetwa un ta zilwekeem trihs un drehb, un fatou grehku gribbe dami apfleht un firdi meerinaht, tad eet klausitee pee zitta lauschu durwim, ko gan schee no winneer falka un spreesch. — Bet ka tad tee ais durwim klausahs? — To tee darra daschadi. Ja tee pahchi ais tawahm durwim netwarr tift, tad tee mehli peekluht zaur zitteem, kas us to irr gattawi un gaida, ka fatou assi istrihtu mehli warretu bruhkeht Scheem tee tad pee-eet un prassa un isklausina. Ko falka un runna par manni mans tuwakè, draugl eenaidneeks, mahzitajs jeb zits kahds zilweks? — Ja nu tahds brangs mehneffis un lazzetlis irr tradpihts, tad lai schis klausahs ko tam stahstihè. — Tee tam stahstihè wiinna pascha faunu un grehtu zaur to gribbedami pee scha peelunzinatees, un apgreeshs iwiffus tuwakaw ahrdus us launu. — Manetwajag sinnaht ko besdeewigi laudis par manni runna — manni mehli draugi to jatw man paschal falka — kad man ween labba sinnama firds ir preksch Ta, kas iwissu reds un dsird, tad man ir gan! — Zilweku gohds un teitschana tapat ka winnu negohds un apsmeeschana weentreis beigsees skungs, mans Deetws! dohd man pee tawahm durwim klausitees, lai es tur dsirdu, ko tu us manni un par manni runna.

Q. II.

Apswechtihts runzis.

Aklam Leischu nabbagam gabbajahs kahbdè mahjàs ee-eet, fur weena seetwina raddos gulleja un arri patlabban behltu dsemdeja. Nabbadsinsch mannija kas tur bija, un tapehz schim brihscham

Arri wairat pohtarus skaitija ne zittohm reisehm bet
 ee laudis, mahnutizzigi buhdami, scho wezziti par
 lahdu pesteli turreja, un lohti bihojajahs ka wezzais
 tikkai pee winnu behrnina ko nelaitoht. Tapehz patš
 behrna tehtws wezziti labbi pameeloja or allu un ar-
 ri kahdu schnapsiti, dohmadams ka tad wezzais wiſſu
 labbu ween notwehlehs. Schis wiſſu ar pateizibu
 un daudš laimes wehleschanahm pretti nehme. Bet
 tad galwa bija labbi eesilluse un lustiga palikkuse,
 tad wiensch luhdse behrna wezzakus, lai dohdoht
 winnam arri to jaunu peedsimmuschu dehlinu ap-
 taustiht, jo wiensch gribboht tam arri labbu laimi
 wehleht, un to wiſſelabbako swehtibu doht. Bet
 par tahdu luhgschanu schee lohti satrukahs, doh-
 madami ka nu wezzais teescham gribboht wiannu behr-
 ninu noburt. Tapehz nehme iwahju runzi, to ee-
 tinne autinds un detwe wezzitim rohkā. Tas, doh-
 madams behrninu effam, runnaja ittin kā ar pra-
 weeschu garru, behrnam us preekschu wiſſu labbu
 un laimi ween wehledams. Arri gribbedams behr-
 na tehtwu usleeliht, glaubija runtscham par waigem
 un fazzija: »Tas tihri tehwa gihmi. Wez-
 zais, jehschu meefigi aklš buhdams, tomehr garr-
 gi bija parebschis kahbi daschadi tee deetwekfi schinni
 pasaulē irraid, us ko laudis satwu zerribu leef. Tā
 arri pehz wezza neredšiga wahrdeem warr dohmaht,
 ka ir scho mahnutizzigu lauschu deetwekfi tehtws buhš
 runtscha gihmi bijis.

S. Prinz.

Kahds wahrds par ritterschaptess- skohlu.

Tā tā mums jauks dahrs, fur daudš jaunu koh-
 zinu tohp dehtiti un audsinati, tā irr arribšan schi
 skohla. Pateesi tas irr Deetwa dahrs, ta Kunga
 wihna kalns. Tee janni behrni tohp peenemti ne-
 saprascha un tumšibas pilni, un redsi iset weens,
 tā faktoht, no janna peedsimmis zilweks, eesch wiſſ-
 šad buhschanas apšaidrohts, us to schouru zeku
 uswests, us labbeem tikkuneem raddinahs.

Pateesi preeks irr tur jaunam zilwekam buht,
 fur tik daudš kohschu mahzibu, garrigas dardoscha-
 nahs un wiſſadi kristigi tikkumi taš jaunās firdis
 tohp eestahditi; arri wiſſabas laizigas gudribas un

sinnaschanas smeekahs tur tahs jaunās dwehselees.
 Pateizibu juns mihleem kungeem peenahkahs, kas
 juhs tā par mums gahdajet wiſſu labbu no firds
 mums notwehledami. Pateesi juhs gribbeet lai ta
 debbes waltiba nahk wirf semmes. Ja nu mehs
 wiſſi kas tur irr to prahta apgaismoschanu smeclu-
 schees, pehz tahm mahzibahm dšihwotum, tad ar-
 ri ta mihlestiba un Deetwa meers scheitan pee mums
 buhtu; bet wehl truhtst gan! Tur arri irr dasch,
 kas tai fehklai natw wis to semmi ihsti gattatwa is-
 strahdajis, un tur, tā faktoht, ta fehkla starp
 ehkſchkeem krittuse. Tee irr tā nikna sahle starp
 kweescheem, kas tai plaujama laitā taps ischfirta.
 Zaur tatwu gaismu, mihta skohla, ta pasaulē kā
 jauwa saht palikt. Ko wezzōs laikōs firmgaltwji ne
 mahzija, to taggad jau sinn jauni sehni. Kad is-
 zeltōhs kohds no muhsu wezš tehtweem tu prassitu:
 »Woi tu mahki rakstiht, rehkuuht, lassihht u. t. j. pr.
 tad wiensch teiw atbildetu: »Woi tad es esmu stih-
 weris bijis, jeb par kungu un mahzitaju, kas tu
 man prassit tahdas gudribas, ko netweens eesch
 muhsu fahrtas ne moht. Tā irr ar to laizigu
 gudribu; tāpat arribšan ar swehtu rakstu mahzibu.
 Zit to bij wezzōs laikōs, kas pee to dšihwibas
 atwotu, pee swehtas Bihbeles paschi warreja eet,
 un swehtu malzinu padsertees? Jo zit to bij, kas
 grahmata mahzeja lassihht. Bet taggad jauninee
 jatw irr grahmatneeki, un ja tik paschi ne turahs
 prettim, tad gan iparr papillam pa-chstees no tahs
 dšihwibas maies. No kam tas nahk? woi
 natw zaur kristigeem mahzitajeem, bihbeles beedri-
 bahm un zaur skohlahm, fur ta grunte us to taš
 jaunās firdis tohp likta. Zit dasch labbs wezzōs
 laikōs ne tehwa reisu gohdigi ne mahzeja noskaiht,
 bet taggad jau dasch zaur swehtu rakstu sinnaschanu
 irr satwai dwehselei tahs ne suhdamas mantas sa-
 gahdajis, un no grehta kalpa par Deetwu behrnu
 palizzis. Taggad mehs warram Deetwa slatweht,
 ka ta nakts jau pamasihht saht sust, bet ta deena ar
 weenu klahstaku nahk. Sahk jau arribšan tee tum-
 šibas darbi sust, un tee gaischibas eerohtschi wai-
 rak darbotees.

Waldeetws Jums, mihleem skohlmeistereem, kas
 juhs tā ruhptigi par mums gahdajet; likdami sa-
 twu swezzi us lukturi, lai ta spihd wiſſeem laudim

preekschä, un tee Zuhfu labbas darbas eeraubsi-
dami, to Debbes-Zehwu zaur Zums gohdina.
Pateiziba arri Zums mihleem Kungeem un tahs
Kohlas apghadatajeem, kas Zuhä lä lä no pascha
Deetwa stubbinati, mums to ne peemirstaimu lab-
bumu effat darrijusch! Zuhä ne effat faivu grassfi
taupijusch. Lai tas Debbes-Zehws Zums to at-
malssa, un Zuhä swehti simtskachtigi! — Ta irr
muhsu wiiffu firäniga pateiziba par Zuhfu labbu
firbi un mihligu prahtu, un arri muhsu behrau
behri Zums sawas pateizibas fazzidami preezasees
un itt no firde Zuhä mihlodami klausihä Zums lä
labbeem pntwalsmeckeem peenafahs.

J. G—g.

Kungs Jesu, mannu grehtu-krustu Tu essi nesis.

Werb. Kungs, es esmu grehtös krittis.

1.

Mannu babbu Tu peenehmis,
Deetwa Dehls no muhschibas,
Ro Tu muhschigi nolehmis,
Atspihd eeksch tahs mihlibas:
Ka Tu mannä dabbä eedsemmi,
Mannus grehtu-lahstus ussemmi.

2.

Manni grehti Zewi spaiba,
Manni grehti Zewi grausch,
Manni lahsti Zewi balba,
Un Zew firbi laustin lausch;
At, lä tas man firbi grende,
Affru pluhdes eeksch man dsemde!

3.

Krusta-nesses, mannas fahpes
Irr-tas kruste, kas Zewi speesch,
Mannas waimanas un fahpes,
Tahs Zew diki firbi greesch;

Deedams wiiffas pasaul's sohdu
Tu atfwert to grehtu-pohdu.

4.

Eljes-darsä tahdas gaudas
Zawu firbi trihzina!
Kahdas fihwas grehtu-draudas
Zew zaur zaurim nihzina!
Tu eeksch elles pluhdehm pelbi
Zeedams mannus grehtus delbi.

5.

Tu pee krusta karstas waidas,
Kungs, no Zawas diwehfl'es fauz,
Muhsu tumschas grehtu-baidas
Zew tahs ruhltas schultis zauz:
„Eli, Eli, lä Tu rahji,
Zawu Dehlu Tu atstahji!“

6.

Domehr firde ar preeku pazeesch
Eli un nahwes-mohzeschan,
Grehtu-kaidim ta few peegreesch
At, ar karstu mihleschan,
Mihlestiba grehtus daufa,
Mihlestiba fahpes laufa!

7.

Klau, klau, Alteluja atkann:
„Tas nu irraid padarrihts!“
Deetwa pulkstens preeku eeswann,
Grehtu-ruhtums irr aprihts;
„Zehws, pehz karstahm grehtu-mohlahm
Dohmohs few eeksch Zawahm rohkahm!“

8.

Kungs, us saweem zelkeem krihtu,
Eeksch Zew swehti preezajahs,
Schodeen, Jesu, un arr rihtu,
Muhscham Zewim padohmohs:
Zawas pestischanas-ppohschums
Kaleef mannas diwehfl'es drohshums.
Grot.

Brish w brilleht,

No juhmalas-gubernements anglas walbischanas piffes: Oberlehrer G. Blaesje, Jensor,

No. 199.